

RAJAMIEHET POLTTOPISTESSÄ

Ajoimme uusilla pyörillämme Vuosalmen Taljan kylästä 25.6-26.6-1944 yöllä Antrean Vuoksenrannan Kuukaupin kautta sodan ankarinta polttopistettä Talin Ihantalan aluetta kohti, jonne saavuimme kesäkuun 26 päivän aamuna. Seuraavat viisi päivää olivat rajajääkäri pataljoona 2:n kohtalaon päivät, jota jo kuvaa sekin, että pataljoonan komentajat vaihtuivat haavoittumisien takia 5 kertaa ja komppanian päällikkönä joutui toimimaan 1 komppaniassakin kersantti Antti Kylökäs. Rajapataljoona oli saanut ~~uuden~~ majuri Martti Avolan komentamana olemassa olonsa vaikeimman tehtävän. Eversti Björkmanin komentaman panssariprikaatin kärkiosastona suuresta vasta ja saarrostus hyökkäyksessä. Olimme työntäneet uudet pyörämme kuusien juurille, jonne vihollinen panssareillaan ne muutaman päivän päästä murjoi. Ruokailimme, joka oli monelle viimeinen ateria, ruokailu paikalla, vihollinen ampui muutamia kranaatteja joista aiheutui alkutappioita. Nelisenkymmentä Stuka konetta pommitti vihollisen panssarikeskityksiä, joka aiheutti valtavan ukkosta muistuttavan jyrynän ja maan vavahtelun. Luutnantti Bruno Tiaisen komennossa olevan 1 komppanian valmistautuessa siirtymään huökkäys aseisiin. Komppaniaan kuuluva Erkki Järvisen joukkueen Varsamäen ryhmä johon kirjoittaja kuului ^{Joukue} konepistooli ampujana tulitukseen, mutta suora suuntaus kranaatit menivät noin metrin yläpuolelta ja räjähtelivät noin viidenkymmenen metrin päässä meistä. Olimme kallion kolhissa, eikä tappioita tullut. Tulituksen loputtua siirryimme huökkäys aseisiin Ruskeavuoren reunalle. Hyökkäyksen piti alkaa 27.6.1944 kello 15, mutta tykistö valmistelu jostain syystä siirtyi, kello 15.15. Tykistö alkoi ampumaan, mutta nyt tulivatkin kranaatit 1 komppanian miesten niskaan, eikä menneetkään Nurmilammen pelto aukean yli Vuoren kukkula 33:lle. Tästä aiheutui komppanialle useiden miesten tappiot, kaatuivat muunmuassa Kalle Rantanen, ei jäänyt kuin vähän riekaleita puiden oksille, sekä Sulo A Jokinen ja monta muuta. Hyökkäys lähti tästä huolimatta käyntiin yli nurmilammen pelto aukean. Edettyämme pelto aukean takareunalle avasi vihollinen koneaseiden tulen, olin apilaa kasvavan pellon sarka ojassa, joka oli ampuma suuntaan hiukan vinossa, mutta pölysi päähän päällä ja ajattelin, että ketään ei ole hengissä ryhmässäni johon kuului. Luutnantti Erkki Järvisen joukkue oli vahvuudeltaan huökkäyksen alkaessa 34 miestä. Tulitus oli harventanut joukkuetta pellossa, mutta suurin osa oli kuitenkin säilyttänyt sarkaojissa ja kranaatti kuopissa henkensä. Jouduimme olemaan paikoillamme useita tunteja illan hämärtymiseen saakka. Ammunnan kovuutta kuvaa sekin, kun Oiva Hukkasella oli reppu, niin ei jäänyt kuin kantohihnat jäljelle ja lavat olivat luotien repimät, mutta mies säilyi hengissä sarkaojassa, niinkuin kirjoittajakin. Illan hämärtyessä ryömimme heinä pellossa, pellon takareunassa olevan puuaidan tuntumaan ja olimme vihollisen asemista 40-50 metrin päässä. Menimme aidan alitse, mutta Simo Hämäläinen yritti aidan ylitse, mutta sai osuman ja kaatui. Antti Vainio käytti tämän jälkeen Hämäläisen konepistoolia. Ammunta oli molemmiin puolin kovaa kun rynnäköllä tempaistiin rinnettä ylös kukkula 33:lle. Venäläiset irtaantuivat mutta kukkulan omistuksesta taisteltiin ja tilanne oli yön hämärtyessä sekava, jota kuvaa sekin, että kun olimme sekaisin vihollisen kanssa sattui omienkin kesken vahingon laukauksia. Jääkäri joukkueestakin ainakin yksi mies menetti tällaisesta henkensä. Antti Kytöseltä meni kanssa luoti rinnasta läpi kukkula 33:lla mutta toipui ja tuli takaisin yksikköön. Päivän sarastaessa olimme asemissa kukkulan taka laidalla ja ammuntakin oli laantunut. Joukkueen johtaja Luutnantti Erkki Järvinen laski vahvuutta, jäljellä oli tässä vaiheessa 11 miestä

2
7
miehto

Hän katseli ilmaa ylös ja sanoi: nahan epikakin mukana. Hiljaisuutta jatkui muutamia tunteja ja saimme kohta tietää että vihollinen on päässyt taaksemme ja motittanut meidät. Olemme muutaman kilometrin syvyydellä selustassa ilman minkäänlaisia yhteyksiä. Tässä vaiheessa joutui muutamia vangiksi ja osa päätti itse päivänsä. Bruno J. Tiainen ottaa jäljellä olevan komppaniansa ja lähdenne yrittämään omiemme puolelle. Tässä vaiheessa on sitten tilanne, jossa kylmintäkään päätä ei palele murtautuessamme saarto renkaasta, porukka on pienentynyt, mutta osa on kuitenkin päässyt omien joukkojen puolelle. 28-29 päivien välisenä yönä vihollinen hyökkäsi Leipäsuontien suunnassa useiden kymmenien panssareiden voimalla. Kovassa taistelussa yön hämärtydessä kymmeniä panssareita tuhottiin, Ville Väisänen tuhosi toista kymmentä, saaden Mannerheimin ristin. Panssari kauhun ammusten ja nyrkkien puuttuessa panssarit laskettiin rajamiesten asemien läpi, mutta jalkaväki ei perääntynyt. Panssarintorjunta joukkueen johtaja Luutnantti Ketonen kiersi harventuneiden rajamiesten ketjua, menkööt vaunut läpi mutta rajamiehet pysyy paikoillaan. Tässä tehtävässä hän sai panssarista osuman ja kaatui lähelle Leipäsuon maantietä. Useimmat panssarit tuhottiin selustassa. Eräs panssari ajoi sorakuoppaan, eikä päässyt minnekään, vaan tykkitorni pyöri savun keskellä ja ammunta oli kova. Mutta Korpraali Ville Väisänen panssari nyrkillä teki selvää vaunusta. Vähiin kutistunut raja pataljoona oli joutunut jonkun verran perääntymään ja rintama oli lähellä Ihantalan järveä, kun panssari komentaja Eversti Bjökman järjesteli muutamia jäljellä olevia rajamiehiä kivien taakse 30.6.1944 aamu yöstä aseisiin. Panssareita näkyi joka suunnassa, että kun 2 tuntia vielä kestäte, niin tulee uusi porukka joka ottaa rintaman vastaan. Ensimmäisen komppanian rippeet oli jakaantunut kahteen pikku ryhmään. Kirjoittajan kanssa samassa ryhmässä olivat: Oiva Ahtiainen, Toivo Moukulainen, Pauli Pieviläinen, Kalle Kovalainen ja kirjoittaja Kauko Nurminen. Oli vähältä ettemme jääneet vielä loukkuun viime tingassa panssareiden saartamana, mutta saimme lähteä hetkeksi lepoon Seitsolaan ja saamaan täydennystä. ERP 16 otti asemat vastaan. Rajamiehille raskas, mutta *Kunni*akas vaihe oli päättynyt.

Jämsä 1/4 - 82

Kansa Taisteli-lehden toimitus

Tähtien pari päivää sitten lehteen
toimitukseen juhlavuoden kirjoitus kilpailun
artikkeliin

Rajamiehet Toltlopistussa

Tarkistettuani kirjoituksen kopiota huomasin
siinä pienen onnettomuuden. Siis
numero 2) lukee. Panssarin torjuntajoukkueen
johtaja luteri Ketonen kiirsi harvontuneiden
rajamiesten ketjua. Titäisi olla: 2 komppania
päällikkö luteri Ketonen kiirsi harvontu-
neiden rajamiesten ketjua

Liitän postimerkit valokuvien palautta-
mista varten. Kaikki saavat jäädä
toimitukseen ja arkistojen käyttöön

Toivotan Kansa Taisteli
lehdelle onnestysta juhlavuotensa
sen arvokkaassa työssä historian
tallentamisessa

Lauko Nurminen
PPA / Isokata
42999 Jämsä

Jämsä 29-03-82

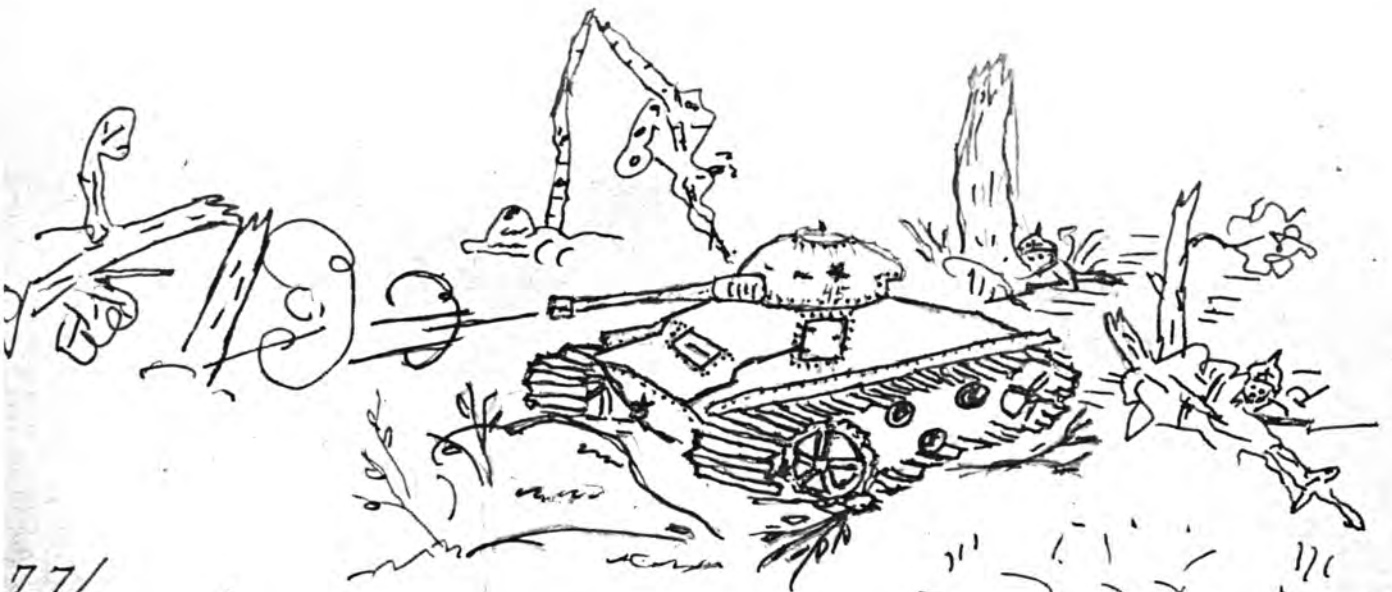
Kansa Taisteli-lehden Toimittes
Osallistun Juhlavuoden kirjoit-
tus kilpailuun kirjoituksella
ja nimimerkillä

Rajamiehet Polttopistessä

Saitan jäljistäpäin heti
kun saan kopiominusta kolme
valokuvaa kirjoitukseen
liittyvistä henkilöistä. Karttoja
ja piirrosta toimittes voi
käyttää paluamallalla tavalla
Sos tunnukseni 160325-047P

Lauko Nurminen

PPA 1 Isokota
42999 jämsä

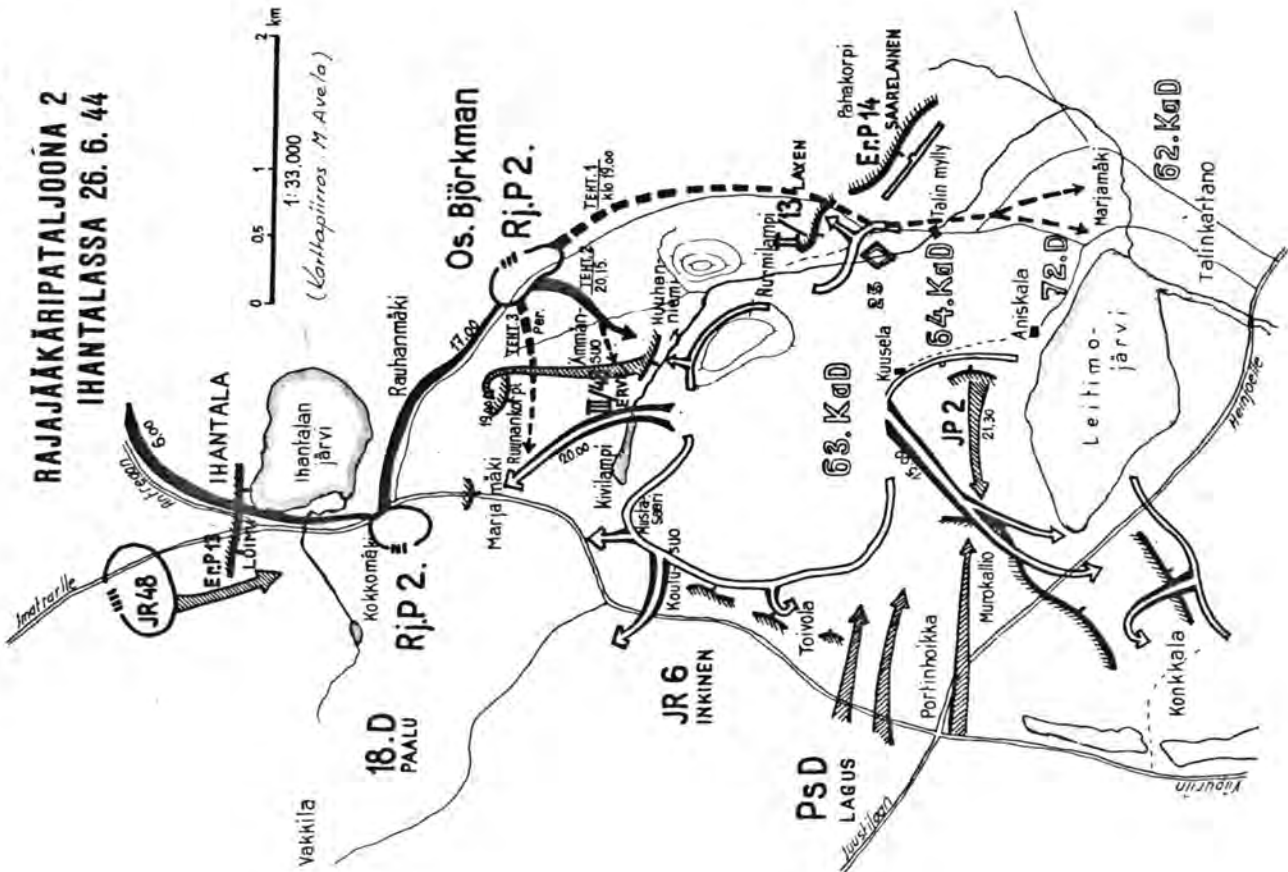

27/6-44 Muisto Ihantalasta!

"Niin kalliista viljaa se
maksoi tuo aika Ihantalasta
mutta aina laistojen jälkeen
koittaa myös Rauta, sekä vapaus.
Ja alkaa matka siviiliin"

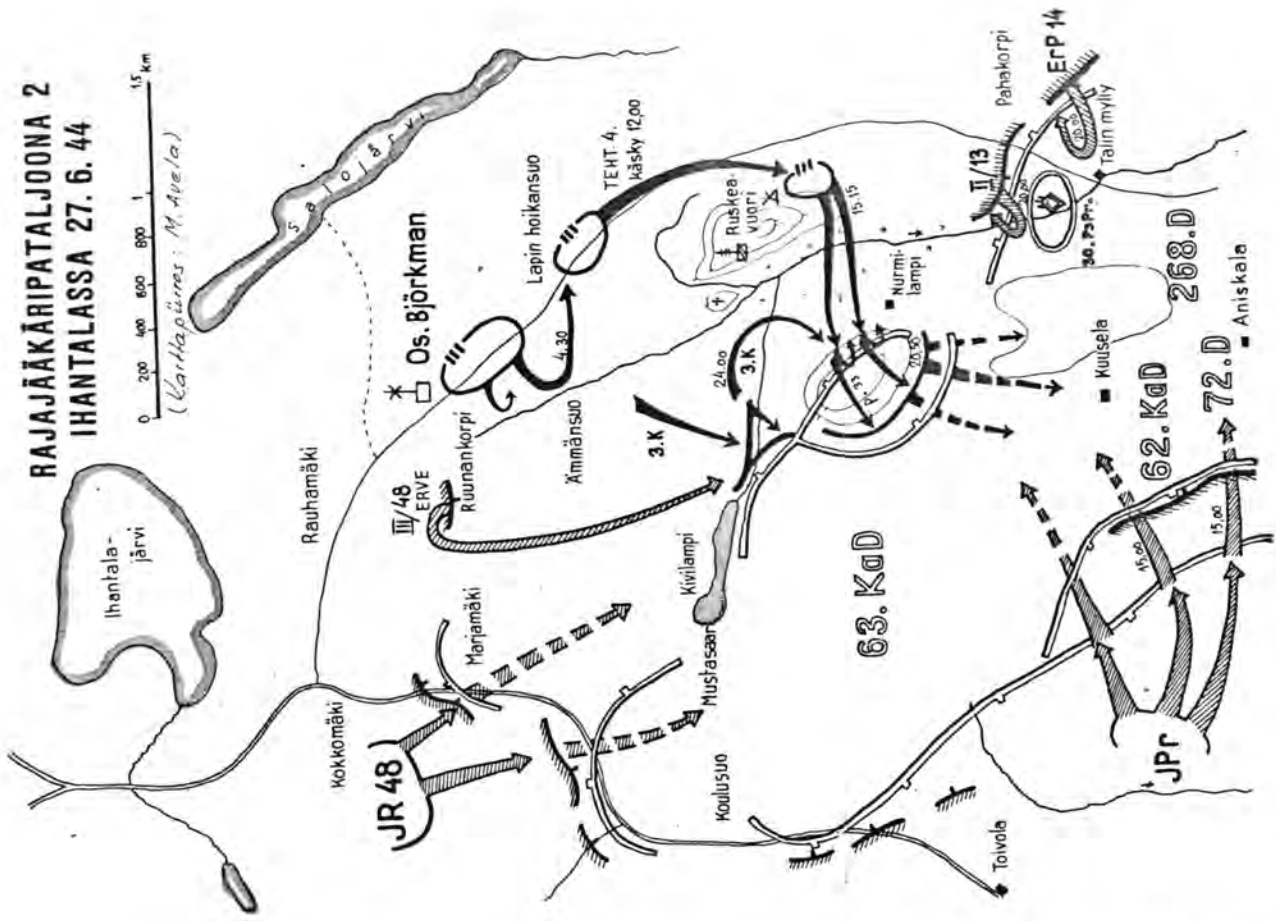
RAJAJÄÄKÄRIPATALJOONA 2 IHANTALASSA 26. 6. 44

1:33.000
(Karttopiirros: M. Avela)

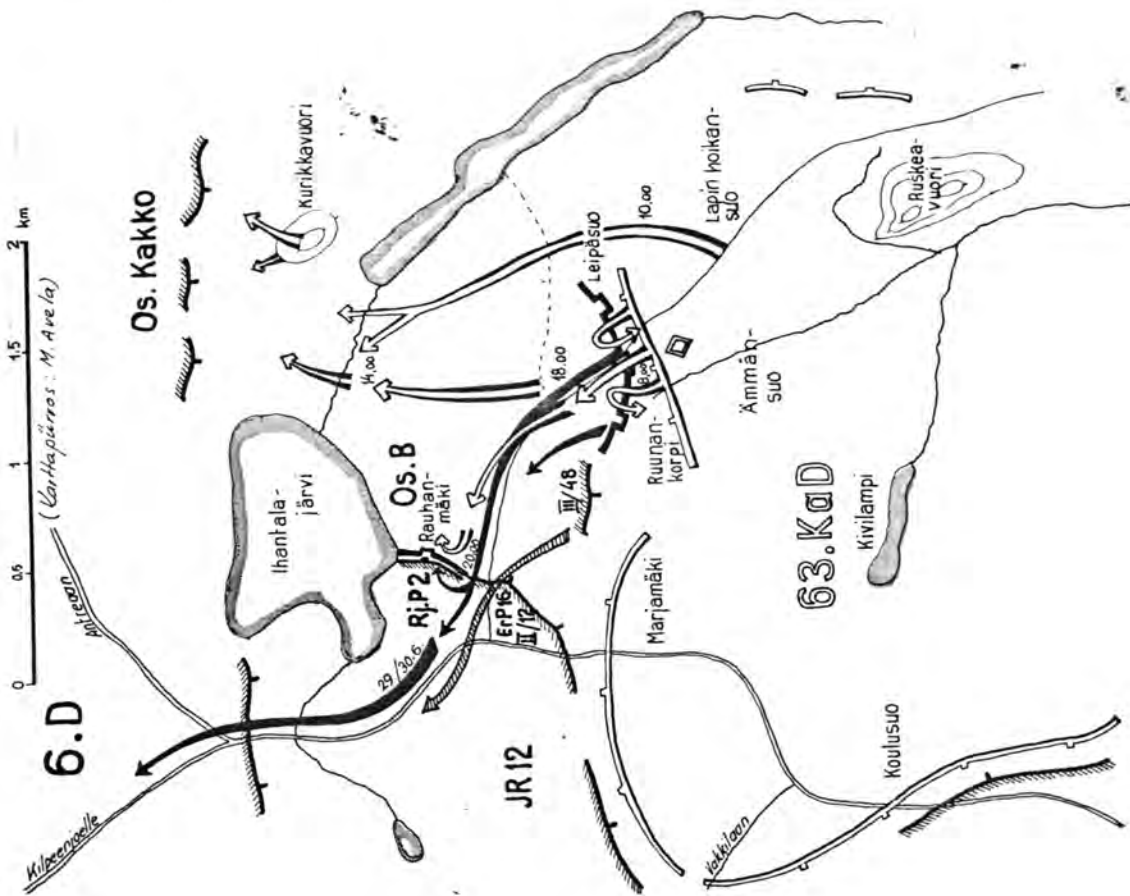

RAJAJÄÄKÄRIPATALJOONA 2 IHANTALASSA 27. 6. 44

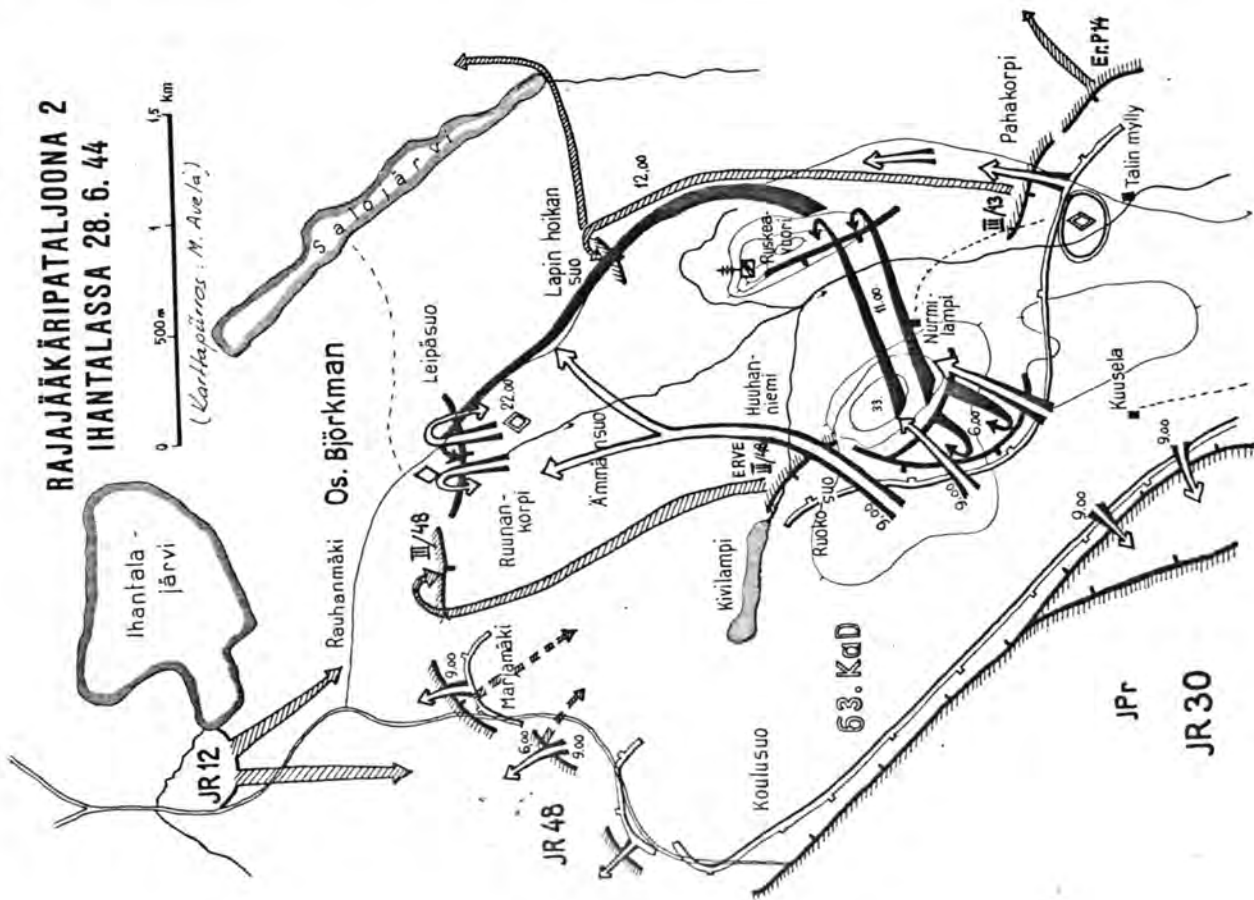
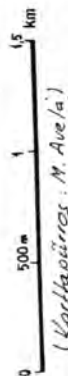
1:33.000
(Karttopiirros: M. Avela)

RAJAJÄÄKÄRIPATALJOONA 2
IHANTALASSA 29. 6. 44

RAJAJÄÄKÄRIPATALJOONA 2
IHANTALASSA 28. 6. 44

Rajamiehet

Polttopisteessä

Kirjoitukseen kirjoittaja

Lauko Nurminen

osoite:

PPA1 Tookola

42999 Jämsä

Rajamiehet polttopisteessä

1 komppania Järvisen
joukkueen ryhmäjohtaja

Ilmo Varsamäki

Joukkueen ryhmästä kirjoittaja

ja kuuluu

Luvan omistaja

Lauko Nurminen

PPA1 Tookola

42999 Jämsä

Rajamiehet polttopisteessä

1 komppania päällikkö
luutn. Bruno J. Tiainen

Pataljoonan komentajien
huoneistuksen vakia

järjestyksessä 4:0 kommu.

taja Raja pataljoonan
Joukkueen taistelusta.

Luvan omistaja

Lauko Nurminen

PPA1 Tookola

42999 Jämsä

JKK / 689 / 1982 R

Nurminen Kauko
PPA 1 Isokota
42999 Jämsä

Js Kesäkuu 1944
Ihantala
Rj.F 2
2 liuskaa
3 valokopiota

Rajamiehet polttopisteessä

Lukenut:

12.5.82 *[Signature]*
27.5.82 *[Signature]*

Keskiarvo:

6 +

AIKAKAUSLEHTI

**KANSA
TAISTELI**

-miehet kertovat

Toimitus: Töölönkatu 35 B 1 b, Helsinki 26